

Ausztria-Magyarország és Montenegro viszonyát hosszú cikkben fejtegeti a „Morning Post.“ Nikita fejedelem bécsi utját eseménynek mondja, a mely legrokonzenesebb jelentőséggel bír és a legkétszertelenebb jele annak a teljes fordulatnak, a mely a Balkánfélszigeten végre most néhány év lefolyása alatt. Ha most uralmat gyakorol valaki Törökországon kívül a Balkánfélszigeten, úgy ez bizonyosan Ausztria-Magyarország. Az orosz befolyásnak vége; ezután nem fogunk hallani orosz cselzövényekről a balkáni tartományokban. Az orosz igazgatások színhelyét most már nem a Duna déli vidékein kell keresnünk, hanem az ázsiai pusztákon. E fordulat legelőször Csetinyében megtartták egész nagyságában, miután osztrák magyar enclave lett Montenegro. Ebből láthatjuk, hogy csakugyan offenbach-i zene lett-e a berlini szerződés. Az oroszok uralkodtak a helyzet fölött, a meddig a Balkánon túl voltak csapatjaink, kikarokadásuk után Európa akarata lépett a kozák uralom helyébe. A berlini szerződés igazi célja európai Törökországnak felszabadítása az orosz ellenőrzés alól.

A magyar földhitelintézetet mint a „N. P. J.“ hallja, a magyar kormány ugyanazon szabadalmakkal szándékozik felruházni, melyeket az osztrák-magyar bank élvez a mult évi törvény értelmében. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már elkészült s az országgyűlésnek összeülése után rögtön be fog nyujtani. E szabadalmak mint tudva van, a hátrálékos tartozások behajtására vonatkozólag tartalmaznak különféle kedvezményeket. A magyar földhitelintézet ugyan már most kiterjedt szabadalmakat élvez, de az egyöntetűség kedvéért föltette kívánatos a különböző szabadalmakat összhangba hozni. Erre szolgál az említett törvényjavaslat.

A tervezett osztrák tőzsdedő, mint a „Politik“ írja, nemcsak a pénz és érték, hanem a gabona és lisztözsdé ügyeleteire is ki fog terjesztetni s úgy az eladóra, mint a vevőre, minden kótés után 50 krban vetetik ki, mely módon a kormány 5 millió forintot remél belőle.

Kelet-Rumélia ismét véres események színhelye. A porta kénytelen lesz, ha a bolgárok nem szünek mohamedán polgártársaitak gyilkolni. Európától földhatalmazást kérni arra, hogy a török lakosság életbiztonságát fegyveres erővel óvja meg. Hogy ez ellen Oroszország mindent el fog követni, az bizonyos, de akkor Anglia, Ausztria Magyarország és Németország szövetségét fogja magával szemben találni, s ezáltal a törökök igaz ügye fölött bizonyára fog győzni az orosz alatomosság.

— Szerencsét kívánok Signor Daniel, — mondja Calvaert gnyosán nevetve. — Mi engem illet, örülök; mostantól kezdve semmi közöm fiához.
 — Hogy, hogy, mester? kérdi az agg.
 — Had haladjon fölött utján, egyengesse magát a divat szerint. Virágozhat egy Carassi Lajosnak, de sóha egy ifju Calvaertnek isten önnel!
 És végig rohant a szobán, haragját a lépcsőknel s az utcán is hallatva.
 Dániel egész lényében leveretett.
 — Látod? mondá az agg — nem csalódtam. Dyonis mester bár bősége nem ok nélkül. Goromba, de igazságos.
 — S mit szólsz atyám Madonnámhoz? Kérdi Guido kevés szünet után visszafojtott lélekzettel.
 — Nekem szép, meglepő! bár te jobban érted, én nem bírálhatom.
 — Jól van atyám, ha a te véleményednek nincs becse, még kevésbé hallgatok egy ily elfogult ember szavára, Calvaer Caracit említé, jer hozzá.
 — Hogyan? s te elég merész lennél ezt megtenni?
 — Sorsomnak el kell dölni egyszer, határozom e felett Caracit.

A Favi palotától nem messze elkülönítve áll a egy igénytelen külsejű ház, előrézsen e felirat: „Akademia degl' Incaminati.“ Caracci háza volt, hol Bologna lelkes ifjai naponta összegyűltek a művészek kimeríthetlen forrásából meríteni.

Mily sok remény volt itt egyesülvén! mennyi kilátás a jövőre! Hány nagy lélek fejtett itt ki, kiknek neveit az utókor a történelem lapjain olvassa, mint egy Albanij Baldattare, Inocencio Facconi, Anton Maria, Panico a a magányba menekült komor Zampieri (ki Domenichino név alatt megteremté a híres „Szent Hieronimos miseáldozata“ művét) neveit.

A számos tanítvány éi összegyűlvél volt Caracci lakásán, hallgatva éber figyelemmel az előadó mestert, midőn a bolognai polgár Reni Dániel fiával bejelentettett.

(Folytatása köv.)

Az ó-csehek jogfenntartással fognak belépni a reichsráthba. E célból Rieger gyűlésre fogja összehívni e hó 23-án a cseh képviselőket, és ott fogják fogalmazni ezt az okmányt, és állítolag ez ügyben utazott Bécsbe is, hogy értekezék Hohenwarttal.

Gorcsakov lemondásáról ismét regisztráltak egy berlini hirt. A trónörökös állítolag pártolta azt a tervet, hogy Dondukov-Korzakov neveztessek ki külügyminiszterré, de Bulgária volt főkomáromzója aligha lesz Gorcsakov utódja, mert a cárnak Suvalov a jelöltje, a kit Berlinből eredő befolyások is támogatnak. Az elhatározás nem fog sokáig elhúzódni.
 A mint látjuk, ez a régi berlini nóta, ki tudja, igaz-e.

Román lapokból. A nagyszzebeni „Telegraful roman“ szeptember hó 12-én kelt 101-ik számában egy temesvári levelezőjétől azt a hirt közli, hogy a temesmegyei románok tömegesen készülnek Dobrudzába kivándorolni. A „Telegraful“ felhaborodik ezen hir hallatára s többek közt ezeket írja:

„Jaj neked román nép, arra jutottál te, hogy a szidok siraanak téged szánalomból, ezek ve gyenek téged védszárnyaid alá? Hol vannak a veled egy nyelvű nagy embereid, patiotid? miért nem kered meg őket, hogy részesítsenek más jótéteményekben is, nemcsak, mint a karansebesi Nemojan ur, a hazai nyelv jótéteményében?“

És ti „nagy román atyafiak“ hol vagytok? Minek bujkáltok és nem gondolkodtok a népről? Nem látjátok és nem halljátok, hogy a nép az alkotmánytal, a szabadsággal és a magyar testvérséggel már jóllakott? Nem halljátok-e azt, hogy a népek már elég volt a tréfákból? Miért nem tartjátok őket vissza a kivándorlástól? Avagy azt hiszitek-e, hogy a népre nem lesz többé szükségtek?

Konstantinápoly, szept. 15. (P. C.) Kelet-Ruméliában történt véres események folytán itten nagy igazgatottság uralkodik. Több nagykövet a portát teszi ezért felelőssé, mivel-pénzsegély és kíséret nélkül, sőt minden előleges értesítés hiányában indította utnak a nagyszázma mohamedán szökevényit. A burgasi francia konzul egy felhívást bocsátott ki, hogy a veszélyben forgó mohamedánokat segíelyezzék. Az orosz konzul erre elutasítólag válaszolt.

Aidosban 15 keletruméliai rendőr öletett meg. A konzulok tudósításai, a keletruméliai mohamedánok helyzetét igen szomorúnak esetelik. A porta egy kóriratot szándékozik a hatalmakhoz intézni és Aleko pasától felvilágosításokat kérni.

Bukarest-csernavodai, esetleg szebenn-rimnik-szlatina-bukarest-csernavodai vasut. A „Pol. Corr.“ nek következőket írják Bukarestből. A román miniszterelnök Bratiano, hogy kedvenc tervét, Bukarestnek a tengerrel közvetlenül egybekötését létesítse, érintkezésbe lépett Südenhorst bécsi főmérnökkel. E főmérnök kezdeményezése s vezetése mellett mintegy másfél évvel ezelőtt egy osztrák consortium alakult, mely a bukarest-csernavodai, esetleg nagyszzeben-rimnikszlatai vasutvonal kiépítését vette célba. E consortium nevében Südenhorst a technikai tanulmányozásokat be is fejezte. Miután a Csernavoda Küstendse vonal már régóta üzemben van, a még hiányzó Bukarest-Csernavoda vonal kiépítése által valamennyi európai kereskedelmi piacról direct, független, nemzetközi sánálhoz nyílik a Fekete tengerre s a bukarest-küstendsei vonal gőcpontja lesz azon egész, jelentékenyen emelkedő forgalomnak, mely a Bécs Budapest Orsova, Berlin Oderberg Brassó Plojest és Stettin Szucsava Buzeu vonalakon keresztül a Fekete tenger kereskedelmi területe felé irányul. Ez osztrák consortium még Csernavodánál egy állandó Dunahid felépítését is tervezte. Másrésről az angol „Danube-Blacksee-Railway Compagny“ is már minden előkészületet megtett, hogy Küstendseből első rangú tengeri kikötőt csináljon. A Csernavoda mellett már bevégzett Duna sándirozása a legkedvezőbb eredménnyel járt s Südenhorst s a román kormány közötti tárgyalások már annyira haladtak, hogy az arra vonatkozó engedélyezési indítvány már a kamarák legközelebbi ülészakájában be fog terjesztetni. A Bukarest Csernavodai, mintegy 188 kilométernyi vonal építési költségei, beleszámítva a Csernavoda melletti állandó Dunahidat is, a román kormány számításai szerint 50 millió franknál nem fognak többé kerülni. A vonal nemcsak a gondolható legkedvezőbb forgalmi viszonyokat mutatja fel, hanem a meglehetősen művelt Jalomit za völgy már különben is jelentékeny helyiforgalmat biztosít számára.“

A novibazári sandsák megszállása

Az okkupáció be van fejezve, s békésen, minden kardcsapás nélkül.
 Az okkupálás hadműveletének utolsó aktusát a következőkben jelentik e hó 15-éről keltezve:
 Ma három negyed 12 órakor megszállották Prieopoljét, az okkupálandó helyek harmadik és utolsóját, s ezzel a Limvonal okkupációja be van fejezve. A hadoszlop, mely tegnap reggel Plevijét elhagyta, s Jabuka karaulán töltötte az éjét, ma Prieopolje előtt jóval, egy nagy küldöttség által, melynek sok bég és tekintélyes keresztények voltak tagjai ünnepélyesen üdvözöltetett. Negyed óra múlva a prieopoljei török katonaság parancsnoka fogadott bennünket a legbarátságosabban, csak az ellen tiltakozva, hogy csapataink a Lim jobb partján fekvő városrészt is megszállják. Kilics tábornok azonban hivatkozott a szerződés és a bizottság határozatainak pontjaira, s csapatainkat cselegző zenével és lobogó zászlóval léptető keresztül a városra. Az előcsapatok s a hátfedezet ezalatt megszállták a várost uralkó magaslatokat, s ezzel a megszállás katonailag is tökéletesen be volt fejezve.
 Egy oladaloszlop, két század a 25-dik vadász zászlóaljból, Grivics kapitány vezénylete alatt Kollowratnál átgázolt a rohanó Lim folyón, s Prieopolje keleti oldalán levő magaslatot foglalta el. Ez oszlopból Bauer kapitány volt az első, ki a folyóba lépett s azt csapatával keresztül gázolta. A főoszlop, melynek élén Kilics tbk. lovagolt, a hidon kelt át a Limen. A török csapatok át a tisztelet minden jeleivel üdvözölve, vonult keresztül a hadoszlop a városban. A helység közepén találkoztunk König tábornagygyal, ki egy zászlóalj Parmbakával Prieopolj felől jöve ugyanegy időben érkezett meg velünk Prieopoljébe annak megszállására.
 A lakosság hangulata barátságos; a török kereskedők boltjai nyitva voltak, míg a keresztényeké az ünnepnap miatt zárva. Csapataink nagy része a Lim folyó balpartján táboroz. A körül fekvő halmokat részben a mi csapataink, részben török katonaság tartja megszállva.
 Az ut alatt találkoztunk török katonasággal, mely az országut mentében tanyszólt. Az itt levő török katonaság a környéken levővel 16 század lehet körülbelül.
 Prieopolje a meglehetősen szűk Limvölgyben fekszik, a folyam mindkét partján, a jobb parton a belváros részszel, mely egyuttal a török lakosság is. A város szegényes viskókból áll, s mintegy 3000 lakosa van; az elkvártélyozás nagyobbbára kereszténynek házaiba fog magtörténni. A Lim elég nagy folyó, s mély, szélessége körülbelül 80 lépés, s csak kevés helyütt lehet rajta át gázolni. Holnapra várják ide Württemberg herceget. Hir szerint a török csapatok elvonulásának kérdése fölött megegyezésre jutott Husni pasával, aki jelenleg Prieopoljban tartózkodik. Holnapután valamennyi csapatok, melyek helyőrségi szolgálatára kijelölve nincsenek, elvonulnak innen.

Iszonyu gyilkosság Parisban.

A napokban egy öreg asszony, a mint esti félkilencz óra tájban La Chapelle utcái háza előtt ült, egy kék blouses, szürke nadrágos, selyempipkás embert látott a járdán haladni egy leborított hordókosárral.
 Az ismeretlen többször igyekezett a tárgyat, mit az öreg asszony nem bírt messziről kivenni, az utcai csatorna nyílásába dugni. Az öreg asszony gyanakodni kezdett, az ismeretlen után ment s egyszersmind egyk szomszédnőjét városi sergént után küldte.
 Az ismeretlen azonban észrevette, hogy figyelnek reá s futni kezdett. Az öreg asszony e közben azon helyre ért, hol az ismeretlen futásra vette a dolgot és borzasztó leletre akadt. Egy megcsontított emberkar feküdt a földön, melynek megpillantására elájult.
 Az utcán ez alatt sok kíváncsi gyűlt össze s pár rendőr is érkezett, kik azonnal a további nyomozáshoz fogtak. Nem eredménytelenül. A csatorna vízfogyójából először egy lábszárat, azután egy kart s egy lassankint egy egész emberi test összes tagjait huzzták ki; csak a fej s a belső testrészek hiányoztak. A végtagok annyira meg voltak csonkítva, hogy lehetetlen volt a meggyilkolt személy korát vagy nemét felismerni. Az öreg asszonyt másnap a rendőrségi irodába idézték Lefebure biztos elé kihallgatásra.
 A jelenlevő rendőri közegek közt mindjárt feltűnt neki egy Prévost nevezetű, ki társaival az elkövetett gyilkosságról beszélgetett s így nyilatkozott: „A gazember, ki a gyilkosságot elkötötte, elővigyázó volt. Nem lesz könnyű nyomára akadni.“ Mikor az öreg asszony e szavak után Prévostra nézett, ismét közel volt az ájuláshoz. „Biztos ur monda, itt van, ez a gyilkos!“
 A hivatalnokok először azt gondolták, hogy örülten van dolguk, de egy tekintet Prévostra az ellenkezőről győzte meg őket. Prévost rendőrsergeant halothalványon, reszkette állt a biztos előtt.
 A következő pillanatban az ajtó felé rohant, hogy emeneküljön, de ez nem sikerült neki, mert körülfogták s letartóztatták. E pillanattól kezdve